

VVE Beleid - Kinderopvang Prins Vleermuis
Locatie Kernhem

Oktober 2023

VVE-Beleid

Inhoud

1.	<i>Visie en pedagogische doelen</i>	<i>p. 4</i>
2.	<i>Het aanbod</i>	<i>p. 7</i>
2.1	VVE begeleiding	
2.2	Spelen, sociale ontwikkeling en spelbegeleiding	
2.3	Taal en taalbegeleiding	
2.4	Motoriek en begeleiding	
2.5	Rekenprikkel en begeleiding	
2.6	Boekstart	
3.	<i>Organisatie</i>	<i>p. 12</i>
3.1	Groepsindeling en personeel	
3.2	Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach	
3.3	Inzet ambulante pedagogisch medewerker	
3.4	Intake	
3.5	Wennen	
3.6	Brengen en halen	
3.7	Dagindeling	
3.8	Opleidingen personeel	
4.	<i>Zorgstructuur</i>	<i>p. 16</i>
4.1	Het volgen van ontwikkeling	
4.2	Kind besprekingen	
4.3	Zorgoverleg	
4.4	Doorgaande lijnen	
5.	<i>Ouderbetrokkenheid</i>	<i>p. 17</i>
Bijlage:		
-	Voorbeeld activiteiten schema VVE	<i>p. 18</i>
-	Themaplanning 2023	<i>p. 19</i>

Inleiding VVE

Steeds meer kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en kleutergroepen werken met vroegschoolse educatie (VVE)programma's. De VVE programma's zijn gericht op het voorkomen en inlopen van achterstanden in de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen van twee tot zes jaar oud.

Vaak zijn het anderstalige kinderen en kinderen uit lagere sociaal economische milieus met een achterstand in taalvaardigheid. Dit hoeft echter niet altijd zo te zijn. Het kan nog niet bekend zijn waardoor er een achterstand in taalontwikkeling is. Het kan te maken hebben met aanleg, storing in de hersenen of het kind heeft taal gemist door chronische oorontstekingen etc. Deze achterstand is op de basisschool bijna niet in te halen. De Nederlandse overheid zet het VVE beleid in om de kansen op een goede schoolloopbaan te vergroten. Met name taalstimulering is van belang. Daarnaast zijn wij binnen kinderopvang Prins Vleermuis ook van mening dat VVE andere ontwikkelingsgebieden kan stimuleren zoals de motorische en zintuiglijke ontwikkeling, sociaal emotionele en cognitieve ontwikkelingen.

Onderzoek (Kloprogge & Van der Vegt, 2005) laat zien dat VVE programma's die veel aandacht hebben voor taalstimulering een positief effect hebben op de taalontwikkeling en cognitieve ontwikkeling van kinderen in achterstandssituaties.

De VVE programma's beginnen op de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen (voorschoolse periode) en lopen door in de eerste twee groepen van de basisschool (vroegschoolse periode). Zo'n programma bestaat niet uit losse lessen; het is juist zo dat alles wat in de groep gebeurt, een belangrijke rol speelt. In dit werkplan wordt besproken hoe we bij Prins Vleermuis VVE vormgeven, dit geldt voor de groep 'Parkmuisjes'.

Nikki van Beers is verantwoordelijk voor het up to date houden van dit werkplan. Dit doet zij in samenspraak met de VVE-coördinatoren. Voor locatie Kernhem zijn Diane de Heer en Lisa Groot de VVE-coördinatoren.

1. Visie en pedagogische doelen

In onze visie gaan we ervan uit dat ieder kind uniek is. We laten ieder kind in zijn waarde en respecteren het individu. In de diversiteit van de kinderen zien we een uitdaging.

Kinderopvang biedt aan kinderen de mogelijkheid om zich in een veilige omgeving en in groepsverband te ontwikkelen. Het is belangrijk om kinderen niet op te jagen in hun ontwikkeling. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. Goed ingerichte ruimtes dragen daarnaast ook bij aan een prettig en positief pedagogisch klimaat. Een goed ingerichte ruimte is een ruimte die veilig is en kinderen uitdaagt om te spelen, te onderzoeken, te experimenteren en zich te ontwikkelen. Daarom maken wij ook gebruik van hoeken in de ruimte, zoals o.a. de huishoek en de thema hoeken.

De ontwikkeling van 0-4 jarige kinderen wordt gevolgd door onze kinderopvang en de basisschool, door het periodiek invullen van observatielijsten.

Door de (warme) overdracht van de observatie naar de basisschool kan deze gezien worden als een doorlopende ontwikkelingslijn.

Tevens dient kinderopvang, voor zover mogelijk, tegemoet te komen aan de wensen van de ouders.

Pedagogische basisdoelen

1. Het bieden van emotionele veiligheid.
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie.
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie.
4. Kinderen de kans geven om zich de aangeboden normen en waarden eigen te maken.
5. Lichamelijke ontwikkeling

1. Het bieden van emotionele veiligheid.

- Veilige omgeving

We bieden een huiselijke ruimte met themahoeken waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen. Onze vaste pedagogisch medewerkers op de groepen bieden een emotionele veiligheid.

- Vertrouwde relaties met beroepskrachten

We nemen alle emoties van kinderen serieus en spelen hierop in. Dit kan zijn door even te knuffelen, maar ook door een activiteit aan te bieden, zodat het kind zijn emoties kan uiten. Je kunt hierbij denken aan: zingen bij blijheid, hard juichen bij succes, flink op de grond stampen bij boosheid of tekenen bij elke emotie.

- Vertrouwde relaties met kinderen

De kinderen komen minimaal 2 vaste dagdelen naar de groep. Hierdoor krijgen ze de ruimte om relaties op te bouwen met leeftijdsgenootjes. Door gezamenlijke activiteiten leren ze van elkaar. Ze leren rekening te houden met elkaar, elkaar te helpen en hun eigen grenzen aan te geven.

- Vertrouwde gewoontes

We nemen samen afscheid van de papa's en mama's door samen te zwaaien.

We lezen boekjes en zingen liedjes met de kinderen over onderwerpen die aansluiten bij hun belevingswereld in het kader van het actuele thema.

We houden ons zoveel mogelijk vast aan een vast ritme, dit doen wij doormiddel van het gebruik van dagritme kaarten van Uk en Puk, vaste gezichten en duidelijke regels.

- Mogen zijn wie je bent

Kinderen mogen deelnemen aan de activiteiten maar hoeven dit niet. Wel proberen wij de kinderen op een positieve manier te stimuleren om deel te nemen.

Als kinderen zich niet veilig voelen, worden de kinderen niet gedwongen, maar wordt er naar het kind gekeken om zich wel veilig te laten voelen.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

- Samen spelen

We zorgen dat er groepsactiviteiten worden aangeboden zoals:

bewegingsspelletjes of kringmomenten waarbij de hele groep betrokken wordt. Maar ook activiteiten in kleine groepjes of individueel. Bij het spelen van een spelletje leren kinderen wachten op hun beurt.

- Betrokkenheid, elkaar helpen

We benoemen de handelingen die kinderen uitvoeren, zodat andere kinderen worden gestimuleerd in hun spel. Wanneer een kind er niet in slaagt een handeling uit te voeren, kan de hulp van een leeftijdsgenootje een goede stimulans zijn.

- Geven en nemen

Om goed mee te kunnen doen in een groep is het belangrijk dat kinderen hun gedrag kunnen afstemmen op een ander en daartoe moeten ze zich kunnen inleven in een ander. Op peuterleeftijd is dit nog in volle ontwikkeling en wij kunnen hen hierin begeleiden. Puk kan daarbij helpen, Puk is er voor alle kinderen.

- Vrienden maken

Wij ondersteunen het kind in het opbouwen van vertrouwde relaties met de andere kinderen. Bij een nieuw kind in de groep bereiden wij met de andere kinderen de eerste kennismaking voor.

Kennismaken is een wederzijds proces.

Niet alleen een nieuwkomer moet wennen aan de groep, de groep moet ook de nieuwkomer leren kennen.

- Conflicten oplossen

Jonge kinderen verschillen sterk in de manier waarop ze reageren op de andere kinderen. We praten over activiteiten en gebeurtenissen in de groep. We stimuleren ze door onderlinge probleempjes eerst zelf op te lossen door het te benoemen en door grenzen aan te geven.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

- Emoties uiten en benoemen

Door het benoemen van de emoties die we zien en door het aanbieden van een bijbehorende activiteit, leren we de kinderen hun emotie te uiten. Dit kan zijn door even te knuffelen, te zingen bij blijheid, hard juichen bij succes, flink op de grond stampen bij boosheid of tekenen bij elke emotie.

- Zelfstandig dingen ondernemen

Kinderen worden gestimuleerd om zelfstandig dingen te ondernemen. Dit kunnen praktische dingen zijn, zoals het zelf aandoen van de jas of de handen wassen. Maar ook tijdens het spelen, bijv. zelf een puzzel afmaken. Kinderen mogen zelf speelgoed pakken en ook weer opruimen. Hier worden zij bij geholpen doordat er op de bakken van het speelgoed een picto/plaatje staat.

Kinderen worden gestimuleerd om met gevarieerd speelgoed te spelen. Dit doen we door het beschikbare speelgoed in de ruimte regelmatig te verwisselen.

4. Waarden en normen

- Morele regels:

Elkaar geen pijn doen.
Luisteren naar de beroepskrachten.

- Accepteren van verschillen

We houden rekening met de grenzen van het kind door de manier van aanspreken af te stemmen op het kind. Bijv. het ene kind heeft behoefte waarbij je direct een consequentie benoemt, terwijl een ander kind genoeg heeft aan een waarschuwende blik.

- Goede manieren

Beleefdheidsvormen worden kinderen spelenderwijs geleerd. Zoals bij aankomst groeten en afscheid nemen.

Bedanken als ze iets hebben gekregen of als er iets voor hen is gedaan en dingen netjes vragen. Wij geven de kinderen hierin zelf het voorbeeld, zodat de peuter zich hiermee kan identificeren.

5. Lichamelijke ontwikkeling

- Lichaamsbesef

We bieden activiteiten aan ter bevordering van het lichaamsbesef. Dit doen we d.m.v. bewegingsspelletjes, versjes, liedjes en verhaaltjes.

- Motoriek

De grove en de fijne motoriek wordt gestimuleerd door activiteiten, zoals klauteren, rennen en springen. Kleuren, kleien, kralen rijgen etc.

Pedagogische doelstelling

In een stimulerende prikkelende omgeving willen wij het kind de kans bieden in zijn eigen tempo met zijn eigen mogelijkheden op te groeien tot een evenwichtig zelfstandig persoon, die positief in de maatschappij staat en sociaal vaardig is.

Pedagogische uitgangspunten

- Respect

Respect voor het kind, ouders en collega. Kinderen leren ook zichzelf te respecteren. Het is belangrijk om respectvol om te gaan met jezelf, een ander en de omgeving waarin je opgroeit.

- Ruimte

We vinden het belangrijk om het kind de ruimte te bieden om zich optimaal te ontwikkelen. Het kind mag zich ontwikkelen in zijn eigen tempo. Ook vinden wij het belangrijk dat hij de waarden en normen van zijn omgeving eigen kan maken.

- Reflectie

Door steeds het dialoog met elkaar aan te gaan, evalueren we elk aspect in het pedagogisch beleid en werkplan en stellen het, waar nodig bij. Zo biedt deze manier van werken daadwerkelijk de beste mogelijkheden om de doelstelling en de basisdoelen te bereiken en doen we wat we zeggen dat we doen.

- Rust

We scheppen een zo ideaal mogelijke omgeving, zodat het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Dit doen we door situaties te creëren, waarin we prikkels naar behoefte van het kind kunnen toevoegen of wegnemen. Ook is er voor ieder kind de mogelijkheid om zijn rust te pakken doormiddel van slaap. Dit doen wij door genoeg rust of slaapplekken te creëren.

2. Het aanbod

De beroepskrachten van Kinderopvang Prins Vleermuis geven kinderen alle kans om te spelen. Ze lokken spel uit door materialen, speelgoed en inrichting van de binnen en buitenruimtes.

Er is gelegenheid voor bewegingsspel, fantasiespel, speel leerspelletjes, exploratief spel en constructiespel. Gedurende de dag is er sprake van vrij spel. Kinderen mogen en kunnen deelnemen aan activiteiten die de beroepskrachten aanbieden, zoals knutselen, beweegspellen, voorlezen of zingen.

Thema's vormen de leidraad voor de verschillende activiteiten. Dit doen we door op kansrijke momenten in te spelen, om de kinderen de leiding te blijven geven waar ze naar toe willen in hun spel.

2.1 VVE Begeleiding

Uit onderzoek blijkt dat er kinderen zijn die een ontwikkelingsachterstand hebben op het moment dat zij een peutergroep bezoeken. In veel gevallen blijken de kinderen deze achterstand nauwelijks in te kunnen lopen. Dit kan tot gevolg hebben dat ze later minder kansen hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding en een baan. Door extra begeleiding biedt Kinderopvang Prins Vleermuis de VVE kinderen een basis waaruit een goede start voor verdere ontwikkeling wordt gegeven. Dit wordt geboden door Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE). Binnen Kinderopvang Prins Vleermuis nemen alle kinderen deel aan de activiteiten rondom het thema dat op dat moment behandeld wordt en waarbij het leren van de Nederlandse taal heel belangrijk is.

Wij werken bij Kinderopvang Prins Vleermuis met het speelse taalprogramma Uk & Puk. Het Puk programma biedt kinderen uitdagende, speelse activiteiten, waarmee ze actief en zelf ontdekkend bezig kunnen zijn. De activiteiten spelen in op de verschillende stadia van ontwikkeling, waarin de kinderen zich bevinden. Het Puk programma bevat tien thema's gericht op kinderen van 0- 4 jaar. De thema's sluiten aan bij wat jonge kinderen leuk vinden en bij wat zij dagelijks meemaken.

De pedagogisch medewerkers voeren in elk thema een aantal activiteiten uit. Met deze activiteiten werken ze aan:

- Doelen op het gebied van de spraak-en taalontwikkeling;
- Doelen op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Doelen op het gebied van de motorische en zintuiglijke ontwikkeling;
- Rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

Uk & Puk, Puk & Ko en Ik & Ko vormen samen het totaalprogramma KO-totaal, een programma voor de Voor-en Vroegschoolse Educatie (VVE).

VVE-programma's zijn centrumgerichte programma's, die als doel hebben kinderen een betere start in het basisonderwijs te geven om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. Hoe vroeger je start met het terugdringen van onderwijsachterstanden, hoe beter de kansen voor het kind zijn. Naast taal leren de kinderen omgangsvormen, hoe ga je met elkaar om in een groep. Ook leren ze luisteren naar andere volwassenen dan de ouders. Dit is een belangrijk onderdeel in de voorbereiding op de basisschool.

Er is aandacht voor het kind in de groep, maar ook voor ieder kind apart. Onder de deskundige begeleiding van de pedagogisch medewerkers doen de kinderen activiteiten waar ze van leren, maar vooral ook plezier aan beleven. De VVE kinderen worden, buiten de dagelijkse activiteiten en taalbegeleiding, iedere week op minimaal drie dagdelen extra begeleid. Hierbij werken we met een klein groepje en bereiden de kinderen voor op groepsactiviteiten:

- Woorden uitleggen behorend bij het thema en/of prentenboek.
- Prentenboeken extra uitleggen, waarbij goed aangesloten wordt bij de betekenisverlening van de kinderen.
- Spelbegeleiding in de themahoek, die voor het thema is ingericht.

Door middel van verscheidene registraties wordt de ontwikkeling van de kinderen nauwkeurig in de gaten gehouden.

- In een weekrooster is geregeld op welke momenten VVE kinderen worden begeleid.
- Per week worden de activiteiten op een VVE lijst ingevuld.
- Per periode wordt een werkplan/handelsplan voor het individuele VVE kind (planning speciale aandacht) opgesteld (door Lisa).
- 1x in de 2 maanden volgt een evaluatie met het VVE team.

- Halfjaarlijkse registratie in ons kind volgsysteem, doen praten en bewegen! Dit wordt bijgehouden via de tablets.

Puk

Met Puk ontwikkelen kinderen bij Kinderopvang Prins Vleermuis zich op een speelse manier. Puk, de pop behorend bij het VVE-programma, is het speelkameraadje van de kinderen. Puk maakt altijd wel iets mee wat de kinderen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of hij is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Aan hem durven ze hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen. Terwijl ze dat bij een volwassene wellicht nog wat eng vinden. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. Zowel verbaal als non-verbaal. Puk heeft in de meeste activiteiten een rol.

2.2 Spelen, sociale ontwikkelingen spelbegeleiding

Spelen en de sociale ontwikkeling horen bij elkaar. Bij vrij spel leren kinderen rekening te houden met elkaar en voor zichzelf op te komen. Ontspannen bezig zijn in een veilige omgeving is heel belangrijk.

Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Spelen is de natuurlijke manier van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Spelen geeft plezier. Jonge kinderen houden ook van speelse omgang met volwassenen. Samen grapjes maken en liefst vertrouwde grapjes, waarvan het kind het verloop kent.

De beroepskrachten van Kinderopvang Prins Vleermuis geven kinderen alle kans om te spelen. Ze lokken spel uit doormiddel van materialen, speelgoed en de inrichting van de binnen en buitenruimtes.

Er is gelegenheid voor bewegingsspel, fantasispel, speel-leerspelletjes, exploratief spel en constructiespel. Vrij spel is opgenomen in de dagindeling, waarbij het belangrijk is dat kinderen een vrije keuze hebben in hun persoonlijke dagindeling. Bij de thema's worden spelhoeken en spelsituaties gecreëerd, waarbij kinderen spelenderwijs leren hoe de echte wereld eruit ziet. Indien mogelijk gaan we ook die "echte" wereld in, in het kader van een thema (bijv. grote en kleine voetstappen meten bij het thema "Reuzen en kabouters").

Kinderen worden begeleid in hoe er gespeeld kan worden. Het ontwikkelingsniveau van het spelen wordt geobserveerd en daar wordt het aanbod op aangepast. VVE kinderen worden extra begeleid en uitgenodigd om mee te spelen. Spelen is een leidende activiteit waarin gewerkt wordt aan de brede ontwikkeling. De onderwerpen van de thema's zijn de leidraad voor de spelsituaties.

2.3 Taal en taalbegeleiding

Als kinderen hun taal en denken op jonge leeftijd goed ontwikkelen, is dit een goede basis om later optimaal van het onderwijs te profiteren. Op de dagopvang is het belangrijk om het taalaanbod goed af te stemmen op het taalniveau van de kinderen. Het taalaanbod moet prikkelend zijn, zodat de peuters uitgedaagd worden hun taal verder te ontwikkelen.

Voor beroepskrachten is het belangrijk om:

- In een rustig tempo te spreken en duidelijk te articuleren.
- Iets nog een keer te zeggen met andere woorden.
- Korte zinnen te gebruiken.

- Het taalaanbod te ondersteunen met mimiek, gebaren handelingen en materialen.
- Precies aan te geven wat de bedoeling is en maar 1 boodschap tegelijk te geven. Te controleren of de boodschap is aangekomen.
- In groepsverband Nederlands te spreken tegen de VVE-kinderen. Indien kinderen van thuis uit dialect spreken, wordt dit individueel gestimuleerd. Het is belangrijk om kinderen aan het denken te zetten en op onderzoek uit te laten gaan en niet te snel zelf met oplossingen te komen. Het goed stimuleren van de taalontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling leidt ertoe, dat kinderen geprikkeld worden om zelf actief te zijn bij het leren van woorden, het ontwikkelen van ruimtelijk inzicht, het experimenteren met hoeveelheden en het begrijpen van de wereld om hem heen. Er wordt dagelijks voorgelezen uit goede prentenboeken, die aansluiten op het thema. Zo leren de kinderen taal te begrijpen (door te luisteren en te kijken) en te spreken. We gebruiken woorden bij alles wat we doen, met en voor de kinderen, waardoor er de hele dag door veel taal geoefend wordt. Er worden voorwerpen uit de boeken gebruikt, waarmee het verhaal naverteld kan worden. Bij de thema's worden woordenlijsten gebruikt, aangevuld met specifieke woorden, die in de activiteiten nadrukkelijk gebruikt worden. Bij Kinderopvang Prins Vleermuis stimuleren we de kinderen om veel te vertellen en actief bezig te zijn met taal. Aan VVE kinderen worden extra taalactiviteiten aangeboden.

In een klein groepje of individueel worden (nieuwe)woorden aangeleerd vanuit de principes (Viertak van Verhallen):

- Voorbewerken
(kennis laten maken d.m.v. voorwerp)
- Semantiseren
(uitleggen, uitbeelden en uitbreiden)
- Consolideren
(het herhalen van het woord binnen een kort tijdsbestek)
- Controleren

2.4 Motoriek en begeleiding

Motoriek is belangrijk in het Puk programma. De activiteiten helpen kinderen verschillende deelgebieden te ontwikkelen. Soms met speciale motorische activiteiten, vaak als deel van gewone dagelijkse routines. Het Puk programma helpt kinderen hun senso-motoriek, fijne en grove motoriek en lichaamsbesef te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers maken hen bewust door het stellen van vragen.

Voorbeelden vanuit de praktijk bij de 3 ontwikkelingsgebieden:

Grove motoriek:

- Buitenspel zonder materiaal:

Lopen, rennen, springen, duwen en trekken, dragen, vangen, hinkelen en bewegingen die kinderen zelf binnen hun spel verzinnen.

- Buitenspel met groot materiaal:

Auto's, karren, trekkers, driewielers, klim en klautertoestellen, glijbaan, wip, en loopklossen.

- Buitenspel met klein materiaal:

Ballen, activiteiten in de zandbak met vormpjes en emmers.

- Zang- en bewegingsspelletjes:

zakdoekje leggen, in de maneschijn, hoofd-schouder-knie en teen, dansen.

- Fantasie-en imitatiespel:

Poppenhoek, blokkenhoek, verkleden, winkeltje spelen, doen alsof (lopen als een konijn, springen als een kikker).

Fijne motoriek:

- Gebruik van vingers en mondspieren:

Klein bouw en constructiemateriaal: duplo, nopper, puzzels en lotto, kralen rijgen, boetseren, knippen en plakken.

Poppenhoek: afwassen, strijken, pop aan-en uit kleden

- Senso-motoriek:

- Het gebruik van de zintuigen; oren, neus, mond, maar ook in onze spieren zitten zintuigen die de hersenen informatie geven over bijv. onze lichaamshouding. Onze huid is het zintuig dat aangeeft hoe dingen voelen (warm/koud). Spelen met scheerschuim, spelen met spaghetti. Bellenblazen, voeldoos, proefspelletjes.

Vanaf het moment dat een kind geboren wordt, start de grote, kleine en zintuiglijke ontwikkeling. Dit lijkt vanzelf te gaan. Toch vinden wij het belangrijk een kind de tijd en ruimte te geven om bewegingen te oefenen en ervaringen op te doen met alle zintuigen. Na verloop van tijd gaan handelingen dan automatisch. Pas als kinderen de ene vaardigheid onder de knie hebben, kunnen ze over naar het uitproberen van een andere (moeilijkere) vaardigheid. Kortom: hoe meer een kind doet, hoe meer het uiteindelijk kan!

2.5 Rekenprikkel

Spelenderwijs worden kinderen geconfronteerd met vaardigheden zoals meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Ze komen al vroeg in aanraking met tellen en telwoorden. Als we naar buiten gaan wordt er samen met de kinderen geteld wie er allemaal in de rij staan. Is iedereen aanwezig of is er een kindje niet? Aan tafel wordt er geteld hoeveel bekers er staan of hoeveel bordjes we voor het brood nodig hebben. Torens bouwen, is deze hoog of laag, daarna de blokjes tellen.

Het gaat vooral om het opdoen van eerste ervaringen, die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Vandaar dat we spreken over 'rekenprikkel'.

2.6 Boekstart

Sinds oktober 2022 werkt Kernhem samen met de bibliotheek (Cultura Ede) aan Boekstart in de kinderopvang, om het lezen in de kinderopvang te bevorderen en daardoor te werken aan de taal-spraakontwikkeling. Hierbij hoort een stimuleringsregeling waarmee de locatie een vaste boekencollectie heeft kunnen aanschaffen, op de verschillende groepen leeshoeken zijn ingericht en alle PM'ers zijn getraind in het interactief voorlezen. In het vastgestelde Boekstart jaarplan 2022/2023 is onder andere als doel gesteld om het voorlezen een vast onderdeel te laten zijn in het dagprogramma. Binnen Kernhem zijn Diane de Heer en Ginger Moor opgeleid als voorleescoördinatoren om het Boekstart-project te borgen.

3. Organisatie

3.1 Groepsindeling en Personeel

Kinderdagverblijven en peuteropvang locaties moeten aan verschillende eisen voldoen om de gemeentelijke subsidie te ontvangen. Deze eisen zijn wettelijk vastgelegd en er is recent een wijziging geweest van het Besluit Kwaliteitseisen VVE. Met ingang van 1 augustus 2020 moeten gemeenten namelijk voldoen aan een verruiming van het aanbod van 600 naar 960 uur, wat neerkomt op 16 uur per week gedurende 40 weken. Bovendien zijn er verschillende uitgangspunten waar de kinderopvang zich aan moet houden:

- Uren tellen mee als VE voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar
- Maximaal 6 uur VE per dag
- Gedurende tenminste 40 schoolweken
- En voor de berekening van VE uren mag niet worden afgeweken van de Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR)

Het VVE programma wordt aangeboden om de peutergroep van maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 13.00 uur of in de middag van 13.00 tot 18.30. Dit is afhankelijk van de doelgroep peuters en het aanbod dat ze afnemen. Met ouders wordt in overleg een passende overeenkomst gemaakt zodat een kind ten alle tijden aan 16 uur VE opvang komt per week. De beroepskrachten hebben een gekwalificeerde opleiding genoten volgens de CAO kinderopvang en zijn in het bezit van de Nederlandse 3F taaltoets. Deze kwalificatie is aangevuld met het certificaat Uk en Puk of een andere VVE-opleiding.

Alle beroepskrachten zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag, kinder-EHBO en BHV. Iedere pedagogisch medewerker wordt bijgestaan door een pedagogisch coach en ambulante pedagogisch medewerker met een HBO diploma en zij is ook in het bezit van alle kwalificaties voor het VVE-programma.

Vanwege de situatie op de arbeidsmarkt heeft de gemeente Ede besloten om per 6 juni 2023 versoepeling toe te passen op de richtlijnen voor het inzetten van personeel. Zie hiervoor het document 'Richtlijnen VVE-eisen voor beroepskrachten 2023' van de Gemeente Ede. Met deze aanpassing ontstaat er iets meer ruimte en blijft de kwaliteit geborgd. Deze richtlijnen zijn van tijdelijke aard, in ieder geval tot eind 2023.

3.2 Inzet van pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Vanaf 1 januari 2022 dient een kindcentrum voor de verhoging van de kwaliteit van VE een pedagogisch beleidsmedewerker in te zetten (op hbo werk- en denkniveau). Deze pedagogisch beleidsmedewerker richt zich op de ontwikkeling en implementatie van het beleid of de coaching van beroepskrachten VE.

Nikki van Beers is werkzaam als pedagogisch beleidsmedewerker bij Kinderopvang Prins Vleermuis locatie Kernhem. Per 01-10-2021 is Ginger van Enk werkzaam als pedagogisch coach bij locatie Kernhem. Nikki van Beers en Doran Leijser ondersteunen Ginger van Enk in hun functie als VVE coach op de locatie Kernhem.

De norm voor de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie treedt per 1 januari 2022 in werking. Het betreft een minimaal aantal uren per kindcentrum per jaar. Het aantal uren wordt jaarlijks bepaald door het aantal kinderen (tussen de 2,5 en 4 jaar) waaraan op 1

januari van het betreffende jaar voorschoolse educatie wordt aangeboden, te vermenigvuldigen met tien uur.

Op de locatie Kernhem maken op 1 januari 2023 5 kinderen gebruik van VE. Dit betekent 50 uur aan inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach verspreid over 2023.

Taken van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach:

- Voorzitten van overleg van vve-coördinatoren
- Pedagogisch beleid vertalen naar handelingsadviezen aan de PM'ers op de werkvloer
- Coaching en intervisie aanbieden aan de PM'ers
- Coaching on the job

3.3 Inzet ambulant pedagogisch medewerker

Sinds september 2023 werkt Lisa Groot als ambulant pedagogisch medewerker (APM'er) bij Kinderopvang Prins Vleermuis Kernhem. Ze werkt met kinderen en gezinnen, waarbij twijfels of zorgen zijn over de ontwikkeling. De kinderen hebben om verschillende redenen hulp nodig. Vaak is er sprake van opvoed- of ontwikkelingsproblemen, onveiligheid in gezinnen, sociaal emotionele problemen en gedragsproblemen.

We vinden het bij Prins Vleermuis belangrijk de hulp zoveel mogelijk te bieden in de eigen vertrouwde omgeving van het kind en het gezin, dus bijvoorbeeld thuis en op Prins Vleermuis. We vinden het belangrijk om ook het netwerk van het gezin hierbij te betrekken.

Kerntaak van de ambulant pedagogisch medewerker is het bieden van praktisch pedagogische ondersteuning in diverse trajecten, waarin ze outreachend werkt: observeren en ondersteunen van kind en PM'er op de groep, bieden van ondersteuning van kind en ouders bij gezinnen thuis, uitvoeren van begeleide bezoeken voor een doorgaande lijn met de kinderopvang en visa versa. In alle gevallen werk zij samen met een Pedagogisch coach maar de APM'er heeft de regie op het traject. Daarnaast werk zij regelmatig ook met een gedragswetenschapper, logopedist, fysiotherapeut, het onderwijs en andere externe partners.

Door haar ervaring weet ze hoe ze met gezinnen moet omgaan en vind ze het leuk om op verschillende locaties te werken. Ze staat stevig in haar schoenen en is flexibel inzetbaar qua doelgroep. Ze is gericht op samenwerking in het belang van het kind.

Het bieden van intensieve begeleiding aan het individuele kind in de leeftijd van 2 tot 4 jaar oud waarbij er sprake is van een extra ondersteuningsvraag. In deze is er meer nodig dan Voorschoolse Educatie (VE) in een reguliere setting en waarbij het kind wordt belemmerd in de ontwikkeling. Dit gebeurt vanuit een gestructureerde pedagogische aanpak voor de periode van maximaal 3 maanden.

Hiermee beogen we in samenwerking met de pedagogisch medewerkers van de groep en/of locatie, de pedagogisch coach en/of locatie manager dat de juiste begeleiding geboden kan worden door het mede ontwikkelen en uitvoeren van een gestructureerd (individueel) begeleidingsplan binnen het team.

Concreet betekent dit:

1. Het mede opstellen van een begeleidingsplan zodanig dat het individuele kind gestructureerd begeleid kan worden in zijn/haar extra ondersteuningsbehoefte;

2. Het begeleidingsplan uitvoeren waarbij de APM afstemt met de pedagogisch medewerker en ondersteunt bij het deelnemen aan groepsactiviteiten, door spelbegeleiding tijdens het individuele spel en het begeleiden van contacten met andere kinderen en pedagogisch medewerkers. De APM sluit hierbij aan op de ondersteuningsbehoefte en probeert het kind verder te helpen met als doel dat het hierna zonder extra ondersteuning in het reguliere VE aanbod verder kan.
3. Het signaleren en overleg voeren met pedagogisch medewerker en/of pedagogisch coach indien het kind meer hulp of ondersteuning nodig heeft dan binnen de organisatie geboden kan worden (rekening houdend met de draagkracht van het team) en meedenkt over het vervolg na afronding van het begeleidingstraject;
4. Gedurende de uitvoering van het begeleidingsplan tussentijds evalueren zodanig dat verbeteringen of aanpassingen kunnen worden doorgevoerd.

3.4 Intake

Een intake vindt plaats na het aanmelden van het kind. Het gesprek vindt altijd plaats bij Kinderopvang Prins Vleermuis. Tijdens dit gesprek wordt er informatie gegeven over, zowel het VVE-programma van Kinderopvang Prins Vleermuis als over het kind en zijn/haar thuissituatie.

De ouders krijgen een rondleiding en een kennismaking met de leidinggevende. De ouders kunnen tijdens dit gesprek aangeven welke bijzonderheden er eventueel zijn en waar rekening mee gehouden moet/kan worden.

Ook wordt er een huisbezoek gepland en deze doet Lisa, dit gebeurt nadat een kind 3 maanden bij ons opvang heeft genoten of voorafgaand het starten van de opvang.

3.5 Wennen

Het doel van de wenperiode is voor zowel de ouders, beroepskrachten en het kind.

Ons doel is de ouders een vertrouwde omgeving aan te bieden, dit doen wij door de ouders direct en hartelijk te ontvangen bij binnenkomst, een uitgebreide overdracht aan te bieden, waarbij we ouders met eventuele vragen gerust kunnen stellen door ze te beantwoorden.

Het wennen kan bij ieder kind verschillend zijn, ieder kind reageert anders op situaties. Dit is afhankelijk van verschillende factoren. Het is de taak van de beroepskrachten om het kind een fijne en veilige omgeving aan te bieden, waarin het kind zich prettig voelt. Dit kun je realiseren door te beginnen met gepast afscheid nemen.... het ene kind wilt zwaaien, gedragen worden, direct spelen of nog even bij de pedagogisch medewerker uithuilen op schoot. Ouders kunnen het ook belangrijk vinden om afscheid te nemen, daarom wordt er door de beroepskracht ook aandacht aan de ouders gegeven.

Tijdens de wenperiode is het van belang dat ouders bereikbaar zijn. Mochten er vragen zijn over voeding, ziektes of andere belangrijke zaken dan kunnen de beroepskrachten de ouders direct bereiken.

3.6 Brengen en halen

Kinderopvang Prins Vleermuis is 52 weken geopend voor de regulieren kinderopvang en 40 weken voor de VVE groep. Tijdens de schoolvakanties is er geen VVE aanbod.

De kinderen die in ochtend VVE afnemen kunnen tussen 8.00 uur en 9.00 gebracht te worden. Wanneer de kinderen alleen in de middag komen kunnen zij om 13.00 gebracht worden. Kinderen met een VVE indicatie die een hele dag opvang afnemen krijgen 6 uur per dag VVE aangeboden.

3.7 Dagindeling

Het VVE-programma ziet er als volgt uit:

De thema's die voor de 0-4 jarige gehanteerd worden, zijn uitgewerkt in een themaklapper van Uk en Puk. Er zijn 10 vaste thema's, binnen het programma van Uk en Puk.

Ieder thema duurt ongeveer 6 weken, om ieder thema aan bod te laten komen hebben wij besloten om enkele thema's te laten verspringen zodat wij de thema's Sinterklaas en Kerst ook kunnen toevoegen.

De thema's zijn;

Welkom Puk

Reuzen en Kabouters

Regen

Hatsjoe

Knuffels

Smakelijk eten

Oef, wat warm

Dit ben ik!

Wat heb jij aan vandaag

Ik en mijn familie!

Sinterklaas

Kerstmis

Regelmatig brengen wij met de kinderen een bezoek aan de bibliotheek, ook stimuleren wij ouders om ook de bibliotheek te bezoeken.

3.8 Scholingsplan personeel

De beroepskrachten hebben een gekwalificeerde opleiding genoten en zijn in bezit van de volgende certificaten;

- Uk en Puk
- Thomas Gordon Methode
- 3F toets Nederlandse taal
- Kinder- EHBO
- BHV

Ieder jaar worden de mogelijkheden bekeken om de pedagogische kwaliteit hoog te houden, door het volgen van cursussen of herhalingen. De data voor de cursussen in 2023 zijn terug te vinden in het scholingsplan van 2023.

Beroepskrachten op de VVE worden op de volgende manier begeleid:

- Coaching door middel van VIB (video interactie begeleiding)

- Coaching door middel van regelmatig bezoek van VVE-coach

Daarnaast organiseert gemeente Wageningen studiemiddagen ter bijscholing van VVE beroepskrachten. Hier nodigen wij alle VVE beroepskrachten van alle locaties voor uit. Woensdag 11 oktober 2023 was de laatste bijeenkomst.

Ieder jaar worden de mogelijkheden bekeken om de pedagogische kwaliteit hoog te houden, door het volgen van cursussen of herhalingen.

Zie hiervoor ook het Opleidingsplan van Prins Vleermuis.

4. Zorgstructuur

4.1 Het volgen van de ontwikkeling van het kind

Observatiemethode van Kinderopvang Prins Vleermuis: Doen, Praten & Bewegen

Doen, Praten & Bewegen is een compleet kind volgsysteem waarmee pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van 0-4-jarigen, op het gebied van motoriek, spraak/taal en sociale competentie kunnen volgen en stimuleren. De vragen in de observatielijsten gaan over concreet observeerbaar gedrag. De observatielijsten zijn terug te vinden in de tablet.

Observatielijsten

Pedagogisch medewerkers kunnen aan de hand van de vragen in de observatielijsten de ontwikkeling van het kind beoordelen. De vragen gaan over concreet te observeren gedrag en geven een goed beeld van de spraak/taal, sociaal emotionele en motorische ontwikkeling van baby's, dreumesen en peuters.

Handelingssuggesties

Vanuit de ingevulde vragenlijst worden handelingssuggesties geboden. De handelingssuggesties bieden mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind extra te stimuleren. Pedagogisch medewerkers krijgen advies over daadwerkelijke acties die het kind extra helpen bij de ontwikkeling.

4.2 Kind Besprekingen

De observaties worden 2 keer per jaar met de ouders besproken.

Zij geven toestemming tot een warme overdracht naar de basisschool. Het registratieformulier wordt als het kind 3 jaar en 9 maanden is overgedragen aan de basisschool.

Zeker bij VVE-kinderen zal er een warme overdracht plaatsvinden met de leerkracht waar het kind in de klas komt of met de IB-er van de des betreffende basisschool.

4.3 Zorg en overleg

Een VVE-indicatie wordt vastgesteld door het Consultatiebureau, zij zullen tevens de ouders informeren over de mogelijkheden van het VVE-traject.

Kinderopvang Prins Vleermuis informeert de ouders over de inhoud van het VVE-traject en de minimale af te nemen dagdelen. Vervolgens stuurt het consultatiebureau een indicatieformulier naar Kinderopvang Prins Vleermuis.

4.4 Doorgaande Lijnen

Voor de overdracht van het kinderdagverblijf naar school, hanteren wij het overdrachtsformulier van de desbetreffende gemeente. Bij de VVE-kinderen gebeurt dit middels een warme overdracht. Een VVE-indicatie blijft gelden, ook als het kind naar de basisschool gaat.

Het kind wordt dan verder gevolgd binnen groep 1 en 2, en komt indien nodig in aanmerking voor extra zorg.

5. Ouderbetrokkenheid

- Bij het peuterprogramma zijn de haal- en brengtijden contactmomenten tussen ouders en de beroepskrachten. Dit moment wordt ook gebruikt om de ouders te wijzen op het actuele thema en eventueel actuele tips te geven.
- Het is daarnaast ook mogelijk om en gesprek aan te vragen, zodat op een rustig moment overlegd kan worden (15 minuten gesprek).
- In de Hal hangt een grote themaplaat. Hierop worden foto's of plaatjes gehangen van de activiteiten die aansluiten op het thema.
- Onze thema brief wordt voorafgaand het thema via de mail verstuurd en deze wordt ook zichtbaar op de locatie opgehangen.
- Ook bij eventuele uitstapjes zijn de ouders van harte welkom om hieraan mee te doen, denk bijvoorbeeld aan het bos/de hei, of de kinderboerderij.
- Zie ook het Ouderbeleid van Kinderopvang Prins Vleermuis.

Bijlage 1 Voorbeeld activiteiten schema VVE

Thema:
Week 1 Datum:
Introductie week. Activiteiten: * *
Week 2 Datum:
Activiteiten: * *
Week 3 Datum:
Activiteiten: * *
Week 4 Datum:
Activiteiten: * *
Week 5 Datum:
Activiteiten: * *
Week 6 Datum:
Gehele week het thema boek voorlezen Activiteiten: * *

Bijlage 2 Jaarplanning Uk en Puk

Jaarplanning Puk op Kernhem 2023

Maandag 9 januari t/m vrijdag 17 februari	Hatsjoe
Maandag 6 maart t/m vrijdag 14 april	Ik ben een kunstenaar!
Maandag 1 mei t/m vrijdag 9 juni	Wat heb jij aan vandaag?
Maandag 26 juni t/m vrijdag 4 augustus	Eet smakelijk!
Maandag 21 augustus t/m vrijdag 29 september	Oef, wat warm!
Maandag 16 oktober t/m vrijdag 24 november	Reuzen en kabouters
Maandag 27 november t/m 5 januari	Kerst-Oud en Nieuw

Ieder Puk thema duurt zes weken en daarnaast doen wij tussen de thema's twee weken rust. Dit is om het ene thema af te sluiten en het andere thema te kunnen voorbereiden. Bij Uk en Puk werk je met 10 verschillende thema's en daarvan heeft ieder thema 12 activiteiten. I.v.m. Sinterklaas, Kerst en oud & nieuw zullen er vanaf eind november t/m begin januari geen thema's van Puk gepland staan. Je mag jezelf uitdagen om elkaar te inspireren met activiteiten rondom de decembermaand. Aangezien we zes weken per thema hebben en er tussenweken in zitten, zullen de thema's ieder jaar weer anders zijn.

Elke week staan er twee activiteiten centraal, deze twee activiteiten worden de hele week elke dag gedaan. Alle bijkomende activiteiten en interactiemomenten zijn meegenomen. Dit betekent dat je blijft aansluiten bij de kansrijke momenten die ontstaan en welke je kunt creëren. Als dit een van de andere puk activiteiten (desnoods van een ander thema) is of een zelf bedachte activiteit grijp je deze kans!

Je bent **allemaal** verantwoordelijk voor:

- het inrichten van een themahoek en thematafel op je groep. (Naast de andere drie hoeken die al ingericht zijn)
- het verzamelen van bijbehorend spel materiaal (op eigen locatie) voor in de themahoek.
- het betrekken van puk bij de activiteiten
- het registreren van de activiteiten

Diane de Heer is samen met Ginger van Enk verantwoordelijk voor het voorbereiden van ieder Puk thema.

Onder deze verantwoordelijkheid valt:

- Themabak ophalen de locatie Kazerne of Campus
- Materiaal themabak checken (materialenlijst) en verdelen over de groepen
- Thematafel in de hal inrichten (dit kan ook samen met collega's)
- Nieuwsbrieven ophangen
- Thema materiaal weer verzamelen en checken (materialenlijst)
- Themabak retour locatie Kazerne of Campus

De locatiemanager verstuurt de digitale nieuwsbrief naar de ouders/verzorgers en personeel.

Jaaroverzicht bijzondere dagen 2023

Januari

1 januari Nieuwjaarsdag
6 januari Drie koningen
25 januari t/m 4 februari Nationale voorleesdagen

Februari

10 februari Chinees nieuwjaar
14 februari Valentijnsdag
19 februari t/m 21 februari carnaval

Maart

1 maart Complimenten dag
15 maart Pannenkoeken dag
22 maart begin ramadan
26 maart Zomertijd

April

7 april Goede vrijdag
9 april 1e Paasdag
10 april 2e Paasdag
20 en 21 april Koningsspelen
21 april Suikerfeest
27 april Koningsdag

Mei

5 mei Bevrijdingsdag
14 mei Moederdag
16 mei De Dag van de Groene Kinderopvang (Natuurbeleving)
18 mei Hemelvaartsdag
28 mei 1e pinksterdag
29 mei 2e pinksterdag

Juni

4 juni Opa en Oma-dag
18 juni Vaderdag
29 juni Modderdag! (Ontdekken wat modder is)

September

19 september Prinsjesdag
24 september Burendag

Oktober

4 oktober t/m 15 oktober Kinderboekenweek (thema : Bij mij thuis)

4 oktober Dierendag

29 oktober Wintertijd

31 oktober Halloween

November

11 november Sint maarten

December

5 december Sinterklaas

25 december 1e Kerstdag

26 december 2e Kerstdag

31 december Oudejaarsdag

Seizoenen

Lente: 21 maart t/m 20 juni

Zomer 21 juni t/m 20 september

Herfst 21 september t/m 20 december

Winter 21 december t/m 20 maart